

Dr. Mátrabérczi Sándor hozzászólása a tuskófeldolgozó gép lábodi bemutatójához*

Véleményemet öt szempont alapján adnám közre:

– Mindenekelőtt megállapítanám, hogy a tuskóhasznosítás ezen formája kizárólag **homoktalajoknál alkalmazható!** Ebből következik, hogy hőtermelésre a termék adott körzetben hasznosítható gazdaságosan.

– A tuskóból nyert szelvényes anyagot **nem szabad aprítani.** A jelenlegi energiafás (biomassza) erőművek (például Kazincbarcika, Pécs) technológiája aprítékra alapozott, és távol is vannak az Alföld homokvidékeitől.

– Léteznek persze olyan tüzelőanyag-beadó rendszerek, amelyek képesek ezt a terméket is a kazánba beadni. Ehhez természetesen **új beruházó (partner)** kell, hosszú távú tüzelőanyag-ellátás biztosításával.

– Előbbiekből következne az a véleményem, hogy a szabadalmasnak egy **fővállalkozást kellene létrehoznia.** Földben vásárolná meg (vágástakarítás után) a tuskót névleges áron. Elvégezné (nagy gémművelésű baggerrel) a tuskókiemelést. A tuskókat kétoldali pásztákba halmozná. A pászták közti tuskóhelyeket célszerűen betöltené és tömörítené a tuskófeldolgozó gép „terepjárása” érdekében. Itt a technológia megszakítható! A rendszer következő elemeként a tuskószelvényezés és a vele egyidejű tuskószelvény-lehordás, -szállítás következne a felhasználóhoz.

– Amennyiben az általam javasolt rendszer nem hozható létre, úgy felvetődhet az **utánaprítás kérdésének helye.**

Hőtermelőnél vagy a terepen? A terepen volna célszerű az elszállító jármű kapacitáskihasználtsága miatt. Ad absurdum a jelenlegi gép továbbfejlesztése is elképzelhető. Ezt a módot igencsak óvatosan írom le, mint elvi lehetőséget. Maradnék inkább az eredeti gondolatotnál, miszerint a tuskófeldolgozó terméket nem szabad utánaprítani.

Végezetül, minden elismerésem a feltaláló sokéves, szívós és kitartó munkájáért.

Ennek eredményeképpen egy tervezett, működőképes és elvi megoldásban igencsak újszerű, a tuskóhasznosítás irányába ható gépet ismerhettünk meg.

Kívánom a szabadalmas vállalkozásnak, hogy találjon felhasználói oldalt, akivel – ha rendszerszemlélettel gondolkodik – megoldódik a tuskófeldolgozó gép hosszú távú alkalmazása is.

* Az írás a májusi számban megjelent „Komplex faanyag-hasznosítás” c. cikkhez kapcsolódik

Tűzrevaló a szántóföldről?

Immár üzemi méretekben termel szántóföldjein tűzrevalót a Somogyi Erdőgazdaság, olvastuk az Erdészeti Lapok májusi számában.

Örülünk kell, hogy a szükséges élelmiszerek és állati takarmányok megtermelése után még marad „szabad” szántóföldünk, amit célszerűen másra is használhatunk. Ez a „más” esetünkben a tüzelőanyag, amire bőven van igény, ennek „jó piaca” van. Fel van adva a lecke a közgazdászainknak, ez a tüzelőanyag miféle legyen? Amit kályhában égetünk el, annak 15 Ft/kg az ára, amit pedig a belső égésű motorokban, annak 400 Ft/kg. Tudom, mások a termelés költségei, mások a hozamok, más a feldolgozás módja és költsége, más az adója stb. Éppen ezért lesz nemes feladat ezek közgazdasági vizsgálata, aminek az eredményét kíváncsian várjuk.

Az így művelt területre igyekezvén ám fizikailag is, képletesen is megütközünk. Nevezetesen, beleütközünk a vadkárelhárító kerítésbe. Hová lesznek a hírneves vadjaink, ha innen is kirekesztjük őket? Ha már az állami erdőfelújításokból, most pedig a szántókról is „kikerítjük” őket, hol találnak helyet ma-

guknak? Menjenek, amerre látnak, a magángazdák földjére, erdejébe? Őneki ám nincs az a „bőségszarujuk”, ami a kerítések tetemes költségeit fedezhetné! Ez is megérne egy gazdasági számítást: sok vadat tartani és nyaklól nélkül mindent keríteni vagy kisebb vadlétszám mellett elkerülni a kerítések költségét.

S ha már itt tartunk, ejtsünk néhány szót a kerítések „etikai” vonatkozásáról is. Az erdei drótkerítéseket a természet elleni merényletnek kell tartanom. Ha egy vadállat – valamitől megriadva – nekiszalad, „jobbik esetben” nyakát törí, rosszabbikban fejdíszénél fogva beleakad, belegabalyodik, és csak hosszas kínlás után leheli ki a páráját. A kerítés építése kimeríti az állatkínzás „előkészületi cselekményének” a fogalmát.

Mint a fentiekből talán kitűnik, az újabb gazdálkodási módok újabb gazdasági problémákat keltenek. Közgazdászainkra legalább olyan, nem könnyű, de szép feladat vár, mint a földek művelőire. Ha pedig a fölöslegessé vált szántóink hasznosítását már megoldottuk, talán sort keríthetünk az évtizedek óta paragon álló dombvidéki (volt) legelőkére is.

Reményfy László

Gigászi gondok

Klímaváltozás, erdőirtás és jövevényfajok veszélyeztetik a faóriásokat. A nagy fák ökológiai jelentősége felbecsülhetetlen. Meghatározzák az erdők szerkezetét, óriási mennyiségű biomasszát tárolnak, milliárd tonnányi szén-dioxid formájában, mely nélkülük szén-dioxid formájában a légkörbe jutna, gyökereikkel elér a föld mélyén megbúvó vízkészleteket, és jelentős részt vállalnak az erdőkből a légkörbe kerülő, életfontosságú vízpára megtermelésében. Ezen túl a növény- és állatvilág számos képviselőjének nyújtanak otthont, rejtékhelyet és ételmezt. A faóriások élete különböző okok miatt azonban egyre nagyobb veszélybe került. Csak kevés fa fejlődhet valóban óriássá. A lenyűgöző mérethez a genetikán túl a földre hullott mag számára megfelelő helyre, kedvező fejlődési körülményekre és elegendő növekedési időre van szükség. A világ egyes részein a nagy fák populációja csökkenni kezdett, mert a magoncok nem tudnak életben maradni vagy növe-

kedni. Dél-Indiában például egy „bevándorló” agresszív cserje foglalta el az erdők jó részének alsó szintjét. A sűrű foltozokban növekvő cserjésben a hatalmas fák magjai gyökeret sem tudnak verni. Utánpótlás hiányában csak idő kérdése az óriások eltűnése. Ausztráliában egy afrikai eredetű, négy méter magasra is megnövő és hevesen égő, ezért helyreállíthatatlan fapusztlást okozó fű vette át az uralmat az őshonos erdőben. *David és Deborah Clark* (University of Missouri – St. Louis) vizsgálatai szerint főleg a már eleve meleg területeken az éghajlat további melege lassítja a fák növekedését – írja a *New Scientist*. A túl nagy melegben leáll ugyanis a fák fotoszintézise, éjszaka pedig a felgyorsult anyagcseré miatt megnő az energiafogyasztásuk...

(Népszabadság online)

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!